

Stockholm 2022-11-16

Energiminister
Ebba Busch
Näringsdepartementet
n.registrator@regeringskansliet.se

Ta bort gränsen för solex på stora tak

Sverige har till skillnad mot andra EU-länder en stoppregel för solexanläggningar på de stora taken. Den innebär att Sverige går miste om drygt 5 TWh ny elproduktion som skulle kunna byggas i närtid om Lagen om skatt på energi ändras. Stoppregeln berör 8 000 byggnader. Över 90 procent av dessa ligger i elområde 3 och 4.

Samtidigt har vi en energikris med extremt höga elpriser även under sommarhalvåret. Att tillföra 5 TWh i elområde 3 och 4 skulle kraftigt öka utbudet av el dagtid under sommaren och sänka elpriset under den del av dygnet som elen är som dyrast. Och det är då hushåll och företag förbrukar som mest.

Solelkommissionen anser därför att gränsen på 500 kW för skattebefrielse för egenförbrukad el i Lagen om skatt på energi 11 kapitlet 2 § bör tas bort helt och hållet. Dagens gräns innebär att de stora taken (> 3000 m²) inte används alls eller till en mycket begränsad del för solexproduktion.

Dagens gräns innebär samtidigt att de elkunder som bygger egen solex över 500 kW totalt per organisationsnummer, men inte har någon anläggning som är större än 500 kW, blir skattskyldiga för energiskatt. Även om energiskatten enligt lagen sätts ner till noll innebär skattskyldigheten en deklareringsplikt per månad. Administrationen av skattskyldigheten blir omfattande för tex en region eller en kommun som har tusentals el abonnemang, eftersom skattskyldigheten inträder per organisationsnummer och inte bara där det finns solexanläggningar. Därför utgör dagens regelverk ett stort administrativt hinder som medför

Vasakronan

HSB – där möjligheterna bor

att taken inte används fullt ut för solel. Det blir även extra administration för Skatteverket utan att det tillför några ytterligare skattemedel.

Dagens gräns skapar också stora gränsdragningsproblem eftersom det inte finns någon definition av vad som är en anläggning i lagen. I praktiken innebär det ett hinder även för de mindre taken, eftersom solelanläggningar på olika byggnader ska räknas som en och samma anläggning om de installeras på samma fastighet, enligt en aktuell dom i Förvaltningsrätten i Falun. Det drabbar till exempel bostadsrättsföreningar som har många byggnader och mindre tak. Detta trots att solcellerna är uppförda på olika byggnader och inte anslutna till samma anslutningspunkt.

Skattebefrielse endast för egenförbrukad el

Skattebefrielsen i Lagen om skatt på energi omfattar endast den el som förbrukas i fastigheten och solel behandlas därmed som andra typer av energieffektivisering som en fastighetsägare gör för att minska byggnadens energiförbrukning. Skillnaden är dock att det finns en storleksgräns för solelanläggningar, men inte för tex hur många fönster som får bytas ut utan att betala energiskatt. Överskottet av solel levereras ut på nätet och den som förbrukar elen betalar full energiskatt.

Storleken på överskottet varierar med vilken verksamhet som bedrivs i byggnaden. Vi räknar med att i genomsnitt egenförbrukas 25 procent medan 75 procent går ut på nätet. Det är därmed endast en fjärdedel av den produktion som tillförs, om gränsen tas bort, som blir energiskattebefriad.

I det fall en solelanläggning installeras som är större än 500 kW så beskattas all egenförbrukad el i fastigheten oavsett volym. Det innebär att om det installeras solceller efter potentialen på de stora taken så erhåller fastigheten inte någon skattebefrielse alls. Konsekvensen blir att det inte byggs större anläggningar än 500 kW annat än i undantagsfall, eftersom hyresgästen i byggnaden då förlorar sin energiskattebefrielse.

De 8 000 stora taken som rymmer mer än 500 kW solceller skulle kunna producera 2 TWh. Beräkningen bygger på att alla 8 000 tak redan skulle ha installerat 500 kW anläggningar på samtliga stora tak. Något som inte skett på grund av dagens gräns, de allra flesta avvaktar en

Vasakronan

HSB – där möjligheterna bor

lagändring eftersom fastighetsägaren vill använda sina tak optimalt. Den totala elproduktionen som kan ske på de stora taken är därmed drygt 5 TWh.

Hur gör andra länder:

Den unika svenska gränsen på 500 kW för energiskattebefrielse för solet beror på tidigare bedömningar att Sverige annars skulle bryta mot EU:s statsstödsregler.

Solelkommissionen, Fastighetsägarna och Svensk Solenergi tog i juli 2020 fram en rapport som visar med stor tydlighet att andra EU-länder inte alls gör samma bedömning. Spanien och Österrike har tagit bort gränserna de senaste åren. Danmark, som ligger långt före Sverige i andel solet, har aldrig ens haft en stoppregel. I Finland, som likt Sverige ändå har en gräns, är den tre gånger så hög som vår. [Länk till rapporten](#)

EU har sedan vår rapport kommit med nya initiativ, som RePower EU, där solet lyfts fram som en av de prioriterade energikällorna vid en omställning av energisystemet. Solelkommissionens uppfattning är att Sverige har alla möjligheter att följa de stora EU-ländernas exempel och ta bort gränsen helt.

Kostnaden för att ta bort gränsen

En borttagande av dagens gräns på 500 kW kommer, när samtliga tak är fyllda med solceller, innebära att ytterligare 500 GWh el skattebefrias, jämfört med dagens gräns. Det innebär minskade skatteintäkter på ca 180 MSEK/år. Om vi räknar med att de tar minst tre år att bygga dessa soletanläggningar innebär det att det första året är en minskad skatteintäkt med ca 60 MSEK.

Gränsen för skattebefrielse för soletanläggningar är en konsekvens av att solet för egenförbrukning hanteras som elproduktion, istället för att jämföras med energieffektivisering. Det är ju egentligen helt ologiskt att ta ut energiskatt på de kilowattimmar som inte längre köps in, när det övergripande uppdraget för en fastighetsägare är att minska sin klimatpåverkan och bidra till omställningen av energisystemet.

Vasakronan

HSB – där möjligheterna bor

Det utgår idag inga andra stöd till denna typ av solanläggningar. Investeringsstödet och elcertifikatsystemet avvecklades 2021.

Tidpunkt för genomförande

Solelkommissionen anser att ett borttagande av gränsen brådskar. Vi är mitt i en energikris och de stora taken behöver självklart ges förutsättningar att användas fullt ut för att bidra till ny elproduktion i SE3 och SE4. Vår bedömning är att Sveriges fastighetsägare är beredda att snabbt starta utbyggnaden på sina stora tak redan 2023. Det är ett begränsat antal fastighetsägare som äger denna typ av byggnader och de har redan idag kunskap och erfarenhet av att bygga soleanläggningar på sina fastigheter.

Dagens gräns innebär ett närmast absolut hinder för att bygga på de stora taken, både de som står tomma och de som används för solanläggningar upp till 500 kW. Finns det en befintlig anläggning där hyresgästen egenförbrukar elen blir det i sig ett stort hinder för att bygga ut soleanläggningen eftersom skattebefrielsen då försvinner och hyresgästen får en ökad kostnad.

Det har vid tidigare förändringar av gränsen varit en snabb hantering hos Finansdepartementet och det är därför önskvärt och bör vara fullt möjligt att en lagändring kan genomföras den 1 juli 2023. Då kan utbyggnaden ta fart redan under 2023 och bidra till sänkta elpriser 2024 och att vi tillför ny elproduktion för att möta den ökade förbrukning som elektrifieringen av Sverige medför redan under de närmaste åren.

Stockholm 2022-10-16

Johan Öhnell

Ansvarig för Solelkommissionen

Johan.ohnell@solkompaniet.se

Hemsida: solelkommissionen.se

Vasakronan

HSB – där möjligheterna bor

